

עליו בְּרָקיעַ, ומשם מתפשט בעולם ונתן על ידי הפרוז, והכל משום שְׁכָתוּב (עמוס א) כי לא יַעֲשֶׂה ה' אֱלֹהִים דָּבָר כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים, בְּזִמְנָא שְׁנַבִּיאִים נִמְצְאִים בַּעֲלָם, וְאִם לֹא - אֶף עַל גַּב שְׁנַבּוּאָה לֹא שׁוּרָה, חֲכָמִים עֲדִיפִים מִנְּבִיאִים, וְאִם לֹא - נִתָּן בְּחָלוּם, וְאִם לֹא - הַדָּבָר נִמְצָא בְּצַפְרֵי הַשָּׁמַיִם, וְהָרִי בְּאֲרוּהָ.

וַיִּלְכּוּ אָחִיו לְרַעוֹת אֶת צֶאֱן אֲבִיהֶם בְּשָׁכֶם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְרַעוֹת צֶאֱן אֲבִיהֶם הָיָה צָרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה אֲ"ת נִקּוּד מַעֲלִיו? לְרַבּוֹת שְׁכִינָה עִמָּהֶם, שְׁהִיא שְׁרוּיָה עִמָּהֶם, מִשׁוּם שֶׁהֵם הָיוּ עֹשְׂרָה, שֶׁהָרִי יוֹסֵף לֹא הָיָה עִמָּהֶם, וּבְנִימִין הוּא קָטָן בְּבֵיתָא, וּמִשׁוּם כִּף הֵם הָיוּ עֹשְׂרָה, וּכְשֶׁהֲלָכוּ, הַשְׁכִּינָה הִיָּתָה בְּיַנְיָהֶם, וְעַל כֵּן נִקּוּד מִלְּמַעְלָה. וּמִשׁוּם כִּף, בְּזִמְנָא שְׁמַכְרוּ אֶת יוֹסֵף, הַשְׁתַּתְּפוּ כָּלֶם עִם הַשְׁכִּינָה, וְשִׁתְּפוּ אוֹתָהּ עִמָּהֶם כְּשֶׁעָשׂוּ שְׁבוּעָה, וְעַד שֶׁהִתְגַּלְּהָ דְבַר יוֹסֵף, לֹא שָׁרְתָה שְׁכִינָה עַל יַעֲקֹב.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהַשְׁכִּינָה לֹא נִמְצְאָה עִמָּהֶם - בֹּא רְאֵה, שְׁכָתוּב (תהלים קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹדוֹת לְשֵׁם ה'. כָּלֶם צְדִיקִים וְחַסִּידִים, הַקִּיּוּם שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, הֵם קִיּוּם לְמַעְלָה וְלְמַטָּה.

פְּתַח וְאָמַר, (שם) שְׁמַחְתִּי בְּאֲמָרִים לִי בֵּית ה' גִּלְגָּה. אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֲרוּהוּ, שְׁדוּד הָיָה עִם לְבוֹ לְבָנוֹת הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (מלכים א-ח) וַיְהִי עִם לְבַב דָּוִד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם ה' וְגו'. וְאַחֲרַי כִּף מַה כְּתוּב? רַק אִתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֵךְ הֵיזָא מִחֲלָצִיף הוּא יְבָנָה הַבַּיִת לְשָׁמַי. וְכָל יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה, וְהָיוּ אוֹמְרִים מִתִּי גְמוֹת

מִכְרָזֵי עַלְיָה בְּרָקיעַ. וּמִתְמַן אֶתְפַּשֵּׁט בַּעֲלָמָא וְאִתְהֵיב עַל יְדָא דְכְרוּזָא. וְכָלֶא בְּגִין דְכְּתִיב, (עמוס א) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יי אֱלֹהִים דָּבָר כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים, בְּזִמְנָא דְנְבִיאִים אֲשֶׁתְּפָחוּ בַּעֲלָמָא. וְאִי לָאו, אֶף עַל גַּב דְּנַבּוּאָה לֹא שְׁרִיא, חֲפִימֵי עֲדִיפֵי מִנְּבִיאִים. וְאִי לָאו, אִתְהֵיב בְּחָלְמָא. וְאִי לָאו, בְּצַפְרֵי שְׁמַיָא מְשִׁתְּפַחֵי מְלָה וְהָא אוֹקְמוּהָ:

וַיִּלְכּוּ אָחִיו לְרַעוֹת אֶת צֶאֱן אֲבִיהֶם בְּשָׁכֶם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְרַעוֹת צֶאֱן אֲבִיהֶם מִיבְעֵי לִיה, מָאִי אֲ"ת נִקּוּד מִלְּעִילָא, לְאַסְגָּאָה עִמָּהוֹן שְׁכִינְתָא, דְּאִיְהִי עִמָּהוֹן שְׁרִיא. בְּגִין דְּאִינוֹן הוּוּ עֹשְׂרָה, דְּהָא יוֹסֵף לֹא הָוּה עִמָּהוֹן, וּבְנִימִין אִיהוּ זְעִיר בְּבֵיתָא. וּבְגִין כִּף אִינוֹן הוּוּ עֹשְׂרָה. וְכַד אָזְלוּ הוֹת שְׁכִינְתָא בְּיַנְיָהוּ, וְעַל דָּא נִקּוּד מִלְּעִילָא.

וּבְגִין כִּף בְּזִמְנָא דְזַבִּינוּ לִיה לְיוֹסֵף אֲשֶׁתְּתַפּוּ כְּלָהוּ בְּהָדֵי שְׁכִינְתָא וְאֲשֶׁתִּיפוּ לָהּ בְּהַדְיָהוּ כַד עֲבִידוּ אוֹמָאָה. וְעַד דְּאִתְגַּלְיָא מְלָה דְיוֹסֵף, לֹא שְׁרִיא שְׁכִינְתָא עַלְיָה דִיעֲקַב. וְאִי תִימָא דְשְׁכִינְתָא לֹא אֲשֶׁתְּפַחַת עִמָּהוֹן. תָּא חֲזִי, דְכְּתִיב (תהלים קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹדוֹת לְשֵׁם יי. כְּלָהוּ צְדִיקֵי וְחַסִּידֵי קִיּוּמָא דְכָל עַלְמָא, קִיּוּמָא אִינוֹן לְעִילָא וְתַתָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קכב) שְׁמַחְתִּי בְּאֲמָרִים לִי בֵּית יי גִּלְגָּה. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ, דְדוּד הָוּה עִם לְבִיָה לְמַבְנֵי בֵּיתָא. כְּמָה דְאִתָּא אָמַר, (מלכים א ח) וַיְהִי עִם לְבַב דָּוִד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יי וְגו'. וְלְבַתֵּר מַה כְּתִיב רַק אִתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֵךְ הֵיזָא מִחֲלָצִיף הוּא יְבָנָה הַבַּיִת לְשָׁמַי. וְכָל יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה, וְהָיוּ אוֹמְרִים מִתִּי גְמוֹת